

Verlos ons van het Groot Dictee

1 januari 1999

Auteur: Herman Giesbers

Volume: 30

Nummer: 1

Pagina's: 1-2

Documenten

- [moer_jrg30_001.pdf](#)

redactioneel verminderde spellingkennis van de nederlander of wellicht uit een gevoel van nostalgiek wil het graag hopen maar even zo goed past het enthousiasme voor dit soort herman giesbers makkelijk scoorbare en overzichtelijke taalproducten in een tijd waarin onderwijs niet verlos ons van het zelden gezien wordt als een product dat marktconform geïmplementeerd moet worden grote over onderwijs wordt gedacht met het bedrijfsleven als model voor ogen net als bij het bedrijfsleven wordt onderwijs dan uiteindelijk beoordeeld op de productiviteit en die eruit Nederlands of taal is spelling die gedachte is rollen en hoe hoog zijn de gemiddelde scores welhaast onuitroeibaar toen ik me nog op de cito eindtoets in groep 8 hoe zijn de student Nederlands kon noemen was de overgangresultaten hoe hoog is het per doorsnee reactie op die mededeling al zonder centage leerlingen dat meteen slaagt hoe uitzondering iets in de trant van ja ja hoog zijn de eindexamencijfers en hoe weinig Nederlands is een moeilijke taal hem met al nóg spelfouten maakt mirjam uit 5 vwo die ds en ts en zo en nu tientallen jaren en zulke resultaten moeten natuurlijk ook naar vele onderwijsvernieuwingen later ziet het de markt gecommuniceerd worden en zo er niet naar uit dat daar veel in verband is kunnen ouders behalve via de door de onderdebatten over spellinginverandering gaan steeds wijsinspectie opgestelde kwaliteitskaart ook vastgepaard met ronkende betogen over de vaak in trendy vormgegeven brochures van aantasting van het wezen van de taal zelfs in de school zelf kennis nemen van deze en kranten die zich graag afficheren met de andere aansprekende resultaten aanduiding kwaliteits en omgekeerd docenten tot in het hogere onderwijs toe lijken pas vorm en inhoud echt weer plezier in hun vak te krijgen als ze makkelijk kunnen verhalen over leerlingen en als het bedrijfsmatig denken beperkt blijft tot studenten die nog te stom zijn om een a4 tje de reclame of vooruit dan tot de pr dan is zonder spelfouten te produceren dat allemaal tot daaraan toe maar ik denk eigenlijk dat de manier waarop een school aanstekelijk zich naar buiten toe presenteert hoe dan ook op zijn minst een afspiegeling is van hoe er ik vind het dan ook uitgesproken jammer dat gedacht wordt over het onderwijsproces zelf nu uitgerekend zoiets als het groot dictee en denken over het onderwijs in termen van de Nederlandse taal uitgegroeid is tot de een bedrijf houdt in dat net als in een bedrijf taalgebeurtenis op de tv meer dan ooit een goed product alleen tot stand

kan komen wordt een groot publiek voorgehouden dat door van boven naar beneden eenduidige goed zijn in taal een kwestie is van foutloos procedures vast te stellen de grondstoffen spellen en liefst nog van exotische woorden die de leerlingen voorzover vergelijkbaar op u en ik na het groot dictee nooit meer tegen dezelfde manier te behandelen en te streven zullen komen en het werkt nog aanstekelijk naar voorspelbare eenduidige en onderling ook steeds meer scholen organiseren hun vergelijkbare eindresultaten eigen dicteewedstrijden al dan niet in de slag om de gunst van de ouders zo'n model sluit prima aan bij het idee dat onderwijs geven een proces van transitie is no's talgie of ma' rkt het idee dat een instructeur kennis giet in de hoofden van zijn leerlingen kennis over je kunt je afvragen waar die wederopstanding spellingregels stijlfiguren en stijlfouten litera van het zo vertrouwd ouderwetse dictee tuurgeschiedenis argumentatie ty pen discussie van daan komt is dat uit oprechte zorg om de sieregels de literaire top to van vrij neder 1999 1 moer 1 land en wat al niet meer bedrijfsmatig inge van baaien denken over onderwijs wordt al veel lastiger als leerlingen niet meer gezien worden als te eudia fellinger bewerken grondstoffen die door van boven geleide productiemedewerkers leraren gekneed moeten worden in dat geval moet er ruimte gecreeerd worden voor echte inter leren leren voor actie voor een wezenlijk eigen inbreng van leerling en leraar en echte interactie is niet beginnende alfabetisanten bij voorbaat gewaarborgd in een door zelf werkopdrachten gestuurd studiehuis praktijkvoorbeelden uit de voor taalonderwijs kan dat bijvoorbeeld inhouden dat een goede tekst niet staat of valt eerste tien weken met een zoo correcte spelling de door het boek voorgeschreven alinea indeling en juist alfabetisering toegepaste stijlfiguren maar dat er ook ruim aandacht is besteed aan een relevante inhoud of aan revisie van een tekst waarbij medeleerlingen en leraar als een betrokken publiek betrokken zijn geweest ontwikkelingen in het veld gaan snelle r dan materi aalo ntwikk e laars m e tho den op de markt taal op t v kunn e n brenge n dit is v o or inge van baalen e n eudia fe llinge r ervaren d ocente n bij de ce ntral e het lijkt mij nou zo aardig als er eens af en opv ang vluchte lingen cov in ap eldoorn gee n toe op tv en liefst ook in pri m e tim e re d en om b ij d e pakke n n ee r t e gaan z itten als aandacht besteed zou worde n aan deze e n b es taande alfab e tise rings m etho den ge en of nauwe vergelijkbare ka nten van het taalonderwijs lijks aanda c ht schenken aan leren lere n zet je als aan het moeizame maar ook boeiende proces doce nt ze lf de ee rs te s tappe n in d e h oop dat d e van praten en o nderhandelen dat hoort bij mat eriaalo ntwikke laars volge n enkele s timule het ma ken van een tekst of he t verwe rk en rend e vo o rb ee lden uit de praktijk van een boek aan de vel e tussenproducten die vooraf gaan aan een werkstuk en waar om zouden ook niet schoolbrochures kunnen alfabetiseren in de bas isedu catie is d e titel van proberen dit in kaart te brengen voor de het onderzoeksrapport dat martine jetten buitenwac ht of sterker nog waarom zoude n heeft geschrev e n in opdracht v a n de intussen s cholen niet vaker en meer de buitenwacht ontbonden projec tgroep nt2 in het rapport betrekke n bij h e t onderwij s proces in plaats wordt vers l a g g edaan v a n ee n kwalitatief van die buitenwacht all een maar bestoke n onderzoek naar 7 43 de kop erop en tempo met voorspelbare eindproducten ook wel bekend als de tvcb alfabe tiseringsm e

tho de de doel s telling van het onde rzoek was het spijt me intussen vreselijk van de goede na te gaan hoe de didactisc he impl ementatie bedoelingen van de omroep e n de volkskrant van de ncb methode plaatsvindt jetten geeft en philip freriks maar het groot dictee van in ha a r leze ns waardige rapport een beschrij 14 december 1998 mag van mij het l a ats te ving van de analyse van een ze stal groep e n zijn en anders maar achter de decode r die me t de ncb alfabetiseringsmethode werk ten de dida ctiek die de docent bij het implementere n van de methode han teerd e stond bij de analyse centraal het onderzoek is gebaseerd op lesobse rvaties logboeken die door docenten werden bijgehouden gesprek ken met be trokken docenten en cursisten en op producten van c ursisten 2 moe r 1999 i